

Zorgeloos naar de kleuterschool. Samen werk maken van een warme overgang.

30/08/2019

Wetenschappelijke consensus

- Kleuteronderwijs is goed voor de cognitieve, sociale en emotionele ontwikkeling

(Melhuish et al., 2015; Lazzari & Vandenbroeck, 2012; Vandenbroeck, Lenaerts, & Beblavy, 2018).

- Deelname in kleuteronderwijs heeft een positief effect tegen het vroegtijdig schoolverlaten

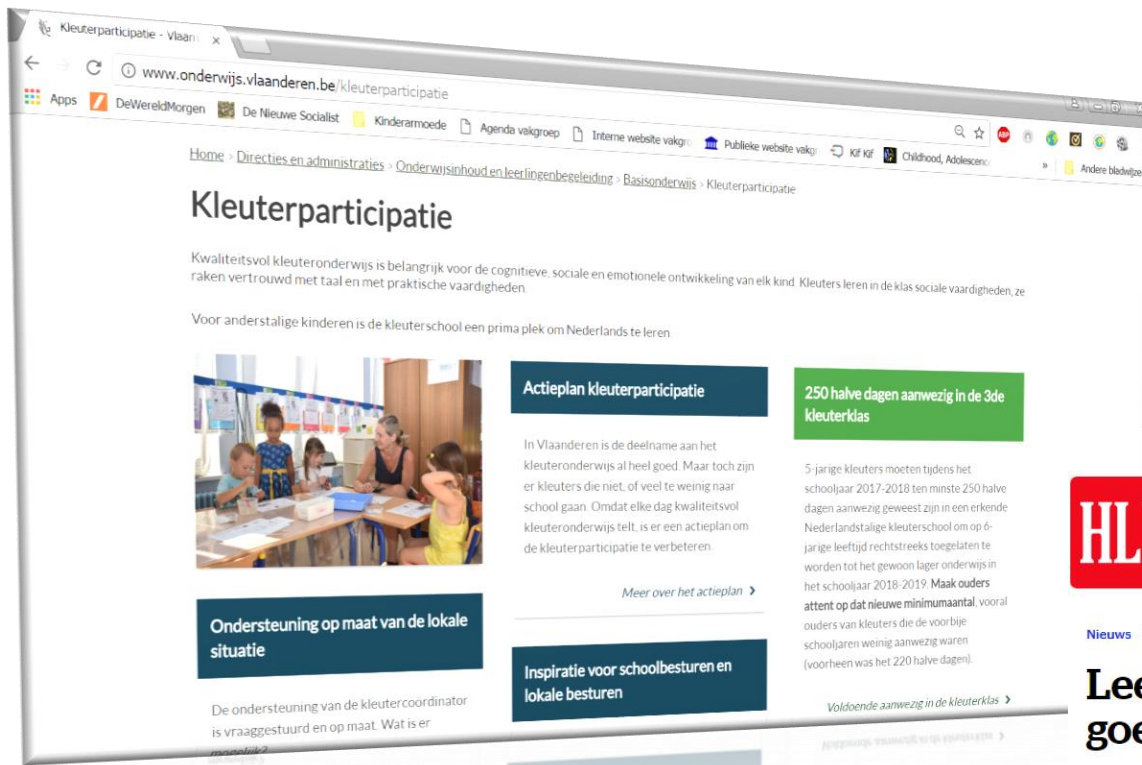
(Europese Commissie, 2014)

Kleuteronderwijs maakt het verschil maar....

Brede holistische kijk op opvoeding /ontwikkeling van kinderen
Relatie met ouders en omgaan met diversiteit

Sinds 2006

Nieuws > Binnenland > Onderwijs

Leerplicht voor kinderen vanaf 5 jaar goedgekeurd

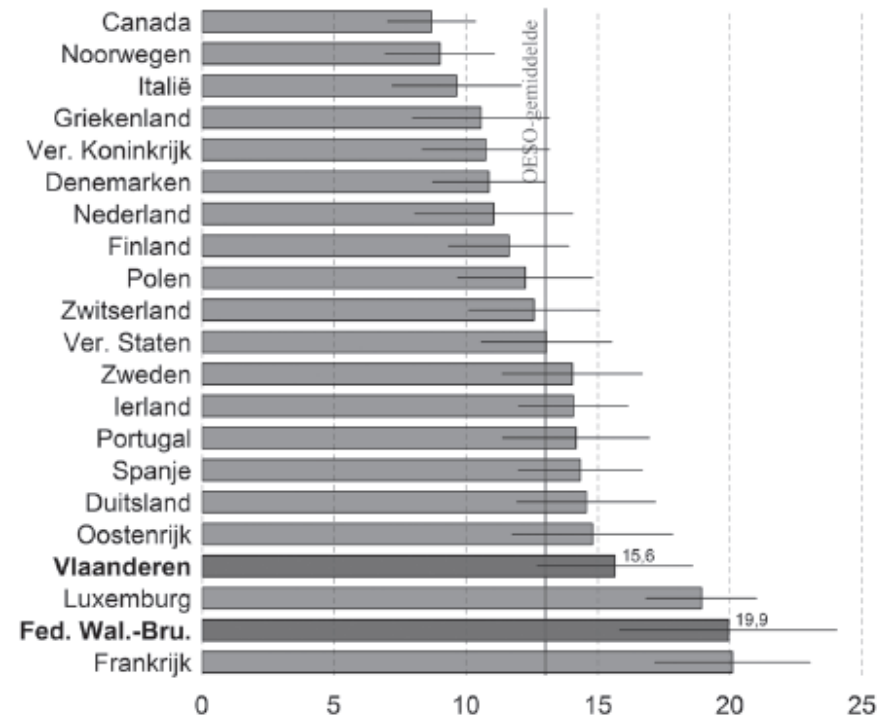
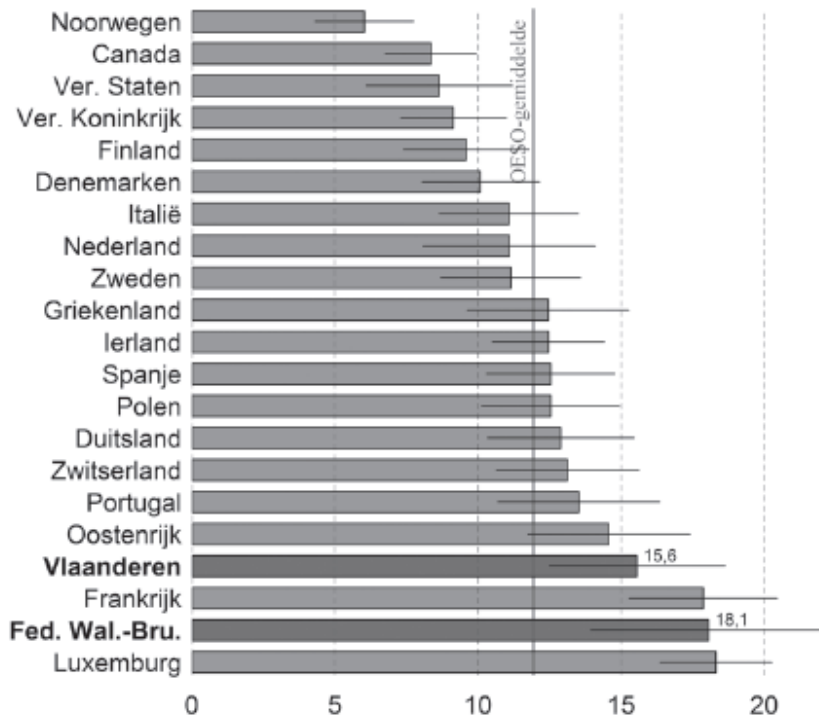
HA | 19 februari 2019 | 15u20 | Bron: Belga

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

Figuur 5: Variantie verklaard door de sociaaleconomische origine voor leesvaardigheid (links) en voor wiskunde (rechts)

Danhier & Jacobs (2017, p.21)

Gelijke kansen vanaf de kleuterschool zijn cruciaal!
In Vlaanderen hebben we een unieke voorsprong,...
..., maar er is ongelijkheid.

Als we die willen aanpakken, moeten we het begrijpen!

Hoe krijgen ongelijke kansen vorm van bij de start?

Waarom zijn (sommige) kinderen (vaker) afwezig?

- ❖ Opsplitsing zorg en leren
- ❖ Moeilijke relatie ouder- school
- ❖ Abrupte overgang
- ❖ Interacties & Taalrijke omgeving

Volgens ouders leren KINDEREN...

- omgaan met diversiteit aan kinderen in groep (mini-samenleving)
- eigen identiteit en zelfvertrouwen te ontwikkelen
- regels en discipline in groep
- zorg dragen voor elkaar
- vrienden maken
- autonoom worden in dagelijkse leven door zich te leren aankleden, naar toilet gaan, handen wassen, ...
- (voorbereiding tot) lezen, schrijven en rekenen
- aanleren Nederlandse taal voor in het hier en nu en in toekomst
-

Maar vragen over fysieke en psycho-emotionele zorg van kinderen...

Zorg als Achillespees

Zorg en leren zijn verschillend en kunnen niet op hetzelfde moment plaatsvinden?

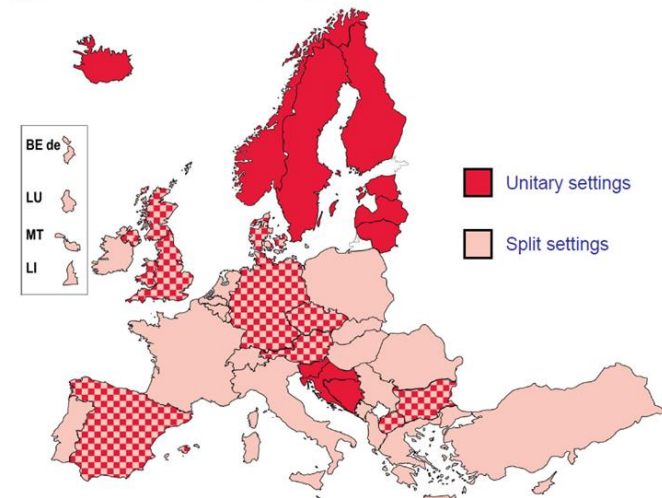
“Ik ben een knuffelaar, iedereen weet dat”

“Ik ben onlangs moeder geworden en dan denk ik aan die kleintjes en hoe ze tijd nodig hebben om zich goed te voelen”

Zorg als iets wat velen doen maar niet als ‘professional’

Organisation of centre-based ECEC, 2016/17

Source: Eurydice.

Ouders hebben geen vragen?

Ouder: *“Elke dag passeer ik de school rond 10u. Dan kan je de kinderen op de speelplaats zien. Als je kind in één van de klassen vooraan is, dan kan je ook eens naar binnen piepen. Maar nu kan ik mijn kind niet meer zien omdat ze in klas zit die aan de achterkant van de speelplaats is. **Ik weet het gewoon niet, ik kan haar niet zien.**”*

Ouder: *“Maar je bent naar de leerkracht geweest om dit te vragen. Ik had deze vraag ook maar het was nog nooit in me opgekomen om die te stellen. School is een systeem en **wie ben ik om dit systeem te veranderen ?** Denk je dat het echt uitmaakt als ik deze vraag stel? “*

Zoektocht in transitie

Niet elk kind stelt het goed in de transitie naar school – ‘culturele shock’
Ongelijke transitie

Verschillende denklogica's

1. Kinderen op voorhand klaar maken?
2. Kinderen beter thuishouden?
3. Learn it the hard way?

Eenzijdige focus:

Schoolrijp maken van kinderen

Kernvragen

- Hoe maken wij de overgang naar kleuteronderwijs warm, zorgzaam en inclusief voor ALLE kinderen
 - inclusief kinderen die in armoede leven en/of kinderen die een andere thuistaal dan NI hebben en/of kinderen die niet naar de kinderopvang geweest zijn?
- Hoe kunnen we een wederkerige ouder-school samenwerking installeren of verdiepen?
- Hoe kunnen we educare – zorg terugclaimen op professionele manier?

Belang van warme overgang

- Wie zijn wij?
- Hoe was het vroeger ?
- Wat hebben we gedaan?
- Wat is de impact op kinderen, ouders, buurt en onszelf als leerkrachten?
- Wat hebben we geleerd van de collega's van kinderopvang en de vierdewereldgroep?

Belang van ouder-school samenwerking

DE KLAS VAN JUF JELKE

OUDERBETROKKENHEID VANAF DE KLEUTERKLAS

Graag meer inspiratie?

<http://start.pei.si/results/> (START project)

vbjk.be/nl/publicaties/over-de-streep (gratis film)

<https://www.ugent.be/pp/swsp/nl/actueel/nieuws/2019-01-06-rapport-overgang-kleuterschool> (Rapport taalrijke interacties)

klasse.be/134979/hoe-bouw-je-rijke-relatie-met-ouders/

Artikelenreeks 'schoolrijpe kinderen of kindrijpe scholen' in Kleuters en ik

https://vbjk.be/files/attachments/.1015/boek_kleuterparticipatie_DEF_lowres_download.pdf Gratis boek)

Informatie over het Europees kwaliteitskader van voorschoolse voorzieningen:

- http://ec.europa.eu/assets/eac/education/experts-groups/2011-2013/ecec/ecec-quality-framework_en.pdf
- <https://vbjk.be/nl/projecten/vormingspakket-bij-het-europees-kwaliteitskader>

a Raas Van Gaverestraat 67A, 9000 Gent
t +32 (0)9 232 47 35
f +32 (0)9 232 47 50
e info@vbjk.be
w www.vbjk.be

